

CONSILIUL NAȚIONAL PENTRU COMBATEREA DISCRIMINĂRII

AUTORITATE DE STAT AUTONOMĂ

HOTĂRÂREA nr. 161 din 05.04.2023

Dosar nr.: 873/2021

Petiția nr.: 8183/01.11.2021

Petentă:

Reclamată: Uniunea Ucrainenilor din România

Obiect: refuz acordare aviz favorabil pentru ocuparea funcției de director al Școlii Profesionale Repedea

I. Numele, domiciliul sau reședința părților

1. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul petentei:**

2. **Numele, domiciliul, reședința sau sediul părților reclamate:**

Uniunea Ucrainenilor din România: str. Popescu Radu nr. 15, București

II. Procedura de citare

3. În temeiul art. 20 alin 4 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare (republicată), Colegiul director, prin intermediul adreselor nr. 8183/22.11.2021 și 8781/22.11.2021, a citat părțile.

4. Prin intermediul acelorași adrese, petentei i s-a solicitat să precizeze criteriul de discriminare, conform art. 2(1) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată.

5. Procedura legal îndeplinită.

III. Susținerile părților

Susținerile petentei

6. Petenta, profesor titular catedra de informatică și TIC la Școala Profesională Repedea Maramureș, sesizează Consiliul Național pentru Combaterea Discriminării pentru a reclama faptul că a fost discriminată la ocuparea funcției de director în cadrul aceleiași școli. Aceasta susține că a fost admisă la proba scrisă și, înainte de proba interviului, conform art 8. lit n OME 4597/06.08.2021, a depus documentele necesare privind îndeplinirea condiției prevăzute la art. 3 alin. (5) și art 24 (pentru unitățile de învățământ cu predare integrală în limbile minorităților naționale sau cu secții de predare în limbile minorităților naționale, în care sunt normale una sau mai multe funcții de director adjunct.

7. Petenta precizează că este ucraineană și vorbitoare de limba ucraineană (deținând foaia matricolă și un atestat lingvistic de comunicare în limba ucraineană), fiind angajată într-o școală cu predare în limba română, dar în care există 3 secții de predare în limba ucraineană (2 grădinițe și o clasă de simultan 0-4). Petenta precizează că, la ocuparea postului de director, conform art. 24 alin 2 din OME nr 4.507 din 6 august 2021 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat, a solicitat avizul motivat al organizației Uniunii Ucrainenilor din România, minoritatea reprezentată în Parlamentul României, însă a primit aviz nefavorabil.

8. Aceasta susține că a fost invitată la interviu, unde a discutat în limba ucraineană și a răspuns la întrebările adresate de comitetul UUR Maramureș. Aceasta precizează că nu i s-au prezentat criteriile de acordare a acestui aviz, membrii Comitetului susținând că este doar o discuție în limba ucraineană pentru a demonstra competențele de comunicare în limba ucraineană.

9. Petenta precizează că în cadrul comisiei interviului au fost mai mulți membri, printre care președintele UUR Maramureș, și președintele UUR Repedea. Aceasta s-a prezentat, a susținut interviul în limba ucraineană, fiindu-i adresate întrebări legate de activitatea unității de învățământ. Președintele filialei locale UUR Repedea și directorul adjunct al Școlii Profesionale Repedea au întrebat-o ce limbă utilizează în casă, întrebare pe care petenta nu a găsit-o ca fiind relevantă, fiind o întrebare personală, fără relevanță, raportat la funcția pentru care a candidat la concurs.

10. La interviu au fost programați mai mulți candidați, aproximativ 6 participanți, la un interval de 15 minute fiecare. Aceasta susține că nu li s-a prezentat regulamentul de organizare a interviului și nici criteriile de acordare a avizului. Petenta precizează că aceasta și încă o candidată nu au primit avizul favorabil.

11. În urma interviului din data de 28.10.2021, Uniunea Ucrainenilor i-a transmis petentei adresa cu nr 822 din 29.10.2021, prin care precizează că avizul nu se acordă, pentru numirea acesteia în funcția de director la Școala Profesională Repedea, fără a motiva acest aspect, în conformitate cu procedura din OME nr.4597/06.08,2021, art.24, alin (2).

12. În urma solicitării motivării refuzului acordării unui aviz favorabil, la mai multe adrese de contact, petenta a primit din partea reclamatei o nouă invitație la un alt interviu. La acest interviu au mai fost programate alte două colege, dintre care și cealaltă persoană care primise avizul negativ.

13. La începutul interviului, petenta susține că a fost suspusă unor aspecte și presiuni, contestând un membru al comisiei care a făcut parte din comisia de interviu, acesta aflându-se în conflict de interese cu una dintre candidate.

14. În urma celui de-al doilea interviu, petenta a primit un nou aviz negativ pe care aceasta îl consideră abuziv și discriminatoriu, pe baza criteriului neafilierii sale la Uniunea Ucrainenilor din România. Aceasta susține că nu este membru a Uniunii Ucrainenilor din România, deși aparține minorității, locuiește în localitatea Repedea, fiind fiica unei căsătorii mixte română și ucraineană.

15. Totodată, petenta primind motivarea acordării avizului negativ ca fiind

discriminatoriu, argumentând:

16. Aceasta consideră motivarea celui de-al doilea aviz negativ ca fiind netemeinică din următoarele motive: Faptul că în ultimii ani petenta nu a militat pentru înființarea unor secții noi cu predare în limba ucraineană, așa cum ar fi avut în vedere reclamata, a fost generat de faptul că, aceasta, în calitate de profesor de informatică, nu avea astfel de atribuții, acestea fiind mai degrabă ale organismelor de reprezentare etnică, ale parlamentarilor care să promoveze prin acte normative împlinirea unor astfel de dezerate.

17. Însă, aceasta susține că în cazul înființării grădiniței Tomnatic cu secție ucraineană, a depus o cerere în acest sens, în calitate de părinte a fiicei sale care a frecventat respectiva grădiniță, cel de-al doilea copil, în vârstă de 2 ani, urmând să fie înscris la aceeași grădiniță. Mai mult, aceasta susține că a adus la cunoștința președintelui UUR Repedea faptul că această nu este dotată cu tehnologie modernă.

18. Faptul că petenta nu ar fi inițiat proiecte educaționale privind promovarea învățământului în limba ucraineană este explicat de aceasta prin faptul că aceste proiecte trebuie doar aplicate de conducerea școlii, cu aprobarea Consiliului de Administrație și cu respectarea legii.

19. Totodată, aceasta contestă faptul că ar fi avut o atitudine ostilă, agresivă și necooperantă, considerând că întrebările adresate de comisie aveau o conotație militantistă iar ea a răspuns la acestea prin soluții legale.

Sușinerile reclamațiilor

20. Reclamata, prin notele scrise înregistrate la dosar, precizează că, pentru școlile cu predare în limbile minorităților naționale, candidații trebuie să aibă avizele motivate din partea organizațiilor reprezentative ale minorităților naționale.

21. Această condiție este reglementată prin Ordinul 5195 privind modificarea și completarea anexei la Ordinul ministrului educației nr. 4597/2021 pentru aprobarea Metodologiei privind organizarea și desfășurarea concursului pentru ocuparea funcțiilor de director și director adjunct din unitățile de învățământ preuniversitar de stat publicat în Monitorul Oficial nr. 848/06.09.2021, care prevede că „numirea în funcțiile de director și director adjunct, în cazul unităților de învățământ cu predare în limbile minorităților naționale în care sunt normate una sau mai multe funcții de director adjunct, se face cu avizul motivat al organizației care reprezintă minoritatea respectivă în Parlamentul României sau, dacă minoritatea nu are reprezentare parlamentară, cu consultarea Grupului parlamentar al minorităților naționale”. Neacordarea avizului pentru ocuparea funcției de director la Liceul Tehnologic din comuna Repedea, județul Maramureș petentei nu se circumscribe niciunui criteriu care definește discriminarea în sensul art.2 din O.G. nr. 137/2000 ci, această soluție a avut la bază cu totul alte motive, așa cum rezultă din adresa nr.834/30.10.2021 comunicată acesteia de către Uniunea Ucrainenilor din Romania - Filiala Maramureș, motive care nu pot fi supuse analizei Consiliului Național pentru Combaterea Discriminării, deoarece exced competenței instituției.

22. Astfel, adresa prin care se motiva neacordarea avizului favorabil petentei avea următorul conținut:

23. „În urma discuțiilor purtate la interviu a reieșit că în ultimii ani nu a militat pentru

înființarea unor noi secții cu predare în limba ucraineană, nu a inițiat proiecte educaționale privind promovarea învățământului în limba ucraineană, a studiat limba ucraineană doar în clasele MV, nu s-a implicat și nu a participat la concursurile organizate în scopul promovării limbii ucrainene, nu a prezentat suficiente argumente de abilități pentru susținerea și promovarea limbii ucrainene, iar în timpul analizării contestației, doamna Kucsicsa a avut o atitudine ostilă, agresivă și necooperantă față de membrii comitetului UUR Maramureș, și a susținu că numărul orelor de limbi maternă este prea mare.

24. Având în vedere toate acestea, cât și presiunile și amenințările cu darea în judecată., comitetul a hotărât respingerea contestației și menținerea hotărârii de NEACORDARE a avizului pentru funcția de director la Școala Profesionala Repedea.”

IV. Motivele de fapt și de drept

25. Pe fond, în strânsă legătură cu obiectul petiției și incidența acestuia la prevederile O.G. nr. 137/2000 republicată, cu modificările și completările ulterioare, Colegiul director se raportează la modul în care sunt întrunite cumulativ elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, astfel cum este reglementată de articolul 2 alin. 1 din O.G. 137/2000.

26. Astfel, Colegiul director trebuie să analizeze în ce măsură primirea unui aviz nefavorabil din partea minorității naționale reprezentate în Parlament, la ocuparea unei funcții de director într-o unitate de învățământ cu secție de predare în limba ucraineană reprezintă discriminare.

27. Pentru a ne situa în domeniul de aplicare al art. 2, alin. 1 deosebirea, excluderea, restricția sau preferința trebuie să aibă la bază unul dintre criteriile prevăzute de către art. 2, alin. 1, și trebuie să se refere la persoane aflate în situații comparabile, dar care sunt tratate în mod diferit pe baza apartenenței lor la una dintre categoriile prevăzute în textul de lege menționat anterior.

28. Prin urmare, Colegiul Director reține că, pentru ca o faptă să fie calificată drept faptă de discriminare, trebuie să îndeplinească cumulativ mai multe condiții:

a) Existența unui tratament diferențiat aplicat în situații analoage sau omiterea de a trata în mod diferit situații diferite, necomparabile.

b) Existența unui criteriu de discriminare conform art. 2 alin. 1 din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu modificările ulterioare.

c) Tratamentul să aibă drept scop sau efect restrângerea, înlăturarea recunoașterii, folosinței sau exercitării, în condiții de egalitate, a unui drept recunoscut de lege.

29. Sub aspectul incidenței prevederilor art. 2 din O.G. nr. 137/2000, republicată, relativ la definiția discriminării, Colegiul precizează că în situația persoanelor tratate diferit, tratamentul în speță trebuie să fie corelat cu apartenența lor la unul dintre criteriile prevăzute în textul de lege, respectiv art. 2 alin. 1 din O.G. nr. 137/2000, republicată. Un aspect definitoriu al discriminării îl constituie faptul că diferența de tratament este bazată pe o caracteristică, respectiv un criteriu interzis.

30. Ca atare, tratamentul aplicat trebuie să fie diferit de cel care a fost sau ar fi aplicabil unei persoane dintr-un grup relevant în circumstanțe similare sau comparabile. Ori, discriminarea directă presupune atingerea adusă beneficiului unui drept al persoanei

discriminate tocmai în baza apartenenței acesteia la un grup (de exemplu, origine rasială sau etnică, religie etc.) sau al unei caracteristici individuale (dizabilitate, gen, vârstă, boală cronică etc.). Din acest punct de vedere, discriminarea directă presupune o legătură de cauzalitate identificabilă între actul sau faptul diferențierii și apartenența la una dintre caracteristicile sau la unul dintre criteriile cuprinse în norma juridică și individualizate în cazul persoanei care este supusă discriminării. Această legătură de cauzalitate reiese din definiția cuprinsă în art. 2 al Ordonanței 137/2000, în particular, prin utilizarea sintagmei „pe bază de”, dispunând că prin discriminare se înțelege orice deosebire, excludere, restricție sau preferință „pe bază de (...)”. Legătura de cauzalitate presupune considerarea motivului sau a motivelor care au stat la baza actelor aplicate în cauzele de discriminare (tratamentul diferențiat) și impun a analiza dacă un criteriu interzis (origine rasială sau etnică, vârstă, dizabilitate, sex, religie, convingeri etc.) invocat de petentă constituie un factor relevant sau determinant în acțiunea sau inacțiunea imputată părții reclamate.

31. În speța de față, Colegiul director, analizând aspectele legate de refuzul acordării unui aviz nefavorabil din partea minorității naționale ucraineană, reprezentată în Parlamentul României, pentru ocuparea unei funcții de director într-o unitate de învățământ cu secție de predare în limba ucraineană nu reprezintă discriminare din următoarele considerente: Petenta nu este singura candidată căreia i s-a acordat avizul nefavorabil, dintr-un număr de șase candidați, doi nu au primit aviz favorabil. Mai mult, reclamata a organizat un al doilea interviu, în urma contestației petentei, acestea fiindu-i motivat avizul nefavorabil.

32. Motivele acordării avizului nefavorabil sunt legate de neinițierea unor proiecte educaționale privind promovarea învățământului în limba ucraineană, studierea limbii materne doar în clasele I-IV, neimplicarea la concursurile organizate în scopul promovării limbii ucrainene și atitudine ostilă necooperantă cu comisia. Astfel, Colegiul director, considerând că la acordarea avizelor pentru ocuparea unor funcții de conducere în unitățile de învățământ cu predare în limba maternă, ca măsură afirmativă de egalare a diferențelor dintre persoanele aparținând minorităților naționale și populația majoritară, asociațiile minorităților naționale care sunt reprezentate în Parlamentul României au o marjă de apreciere mai largă a reprezentării intereselor minorităților naționale în plan local și național.

33. Opinie separată privind constatarea, exprimată de dna. Cerasela Bănică și dna Maria Moța – membre în Colegiul director

1. Față de probele existente la dosar, apreciem că sunt îndeplinite condițiile pentru constatarea și sancționarea faptei de discriminare, întrucât reclamata Uniunea Ucrainenilor din România a săvârșit fapte de discriminare față de petenta 2. Astfel, partea reclamată, Uniunea Ucrainenilor din România, deși constată îndeplinirea condițiilor de participare la concurs al petentei, respectiv deținerea cunoștințelor lingvistice temeinice în limba ucraineană, dovedite prin certificatul emis de Centrul de limbi străine FIDES, certificat cu relevanță națională și internațională, recunoscut și acreditat de Ministerul Educației, a adăugat în timpul procedurii de concurs o cerință suplimentară, netransparentă, precum aceea că „*nu a militat pentru înființarea de noi*

secții cu predare în limba ucraineană", cu scopul evident de a o înlătura de la ocuparea, prin concurs, a postului de director al Școlii Profesionale Repedea, județul Maramureș.

3. Mai mult decât atât, partea reclamată a emis la un interval de 15 zile, respectiv în data de 29.10.2021, ulterior promovării de către petentă a probei scrise în 15.10.2021, o adresă prin care arată că „*NU SE ACORDĂ*”, avizul UUR, fără niciun fel de motivare nerespectând prevederile impuse de legislația aferentă, supunând-o, astfel, pe aceasta unui tratament injust și fără să justifice măsura respectivă.

4. Ulterior, după ce petenta a contestat neacordarea avizului, dincolo de atitudinea ostilă, umilitoare față de aceasta, UUR motivează total subiectiv răspunsul transmis.

5. Atitudinea părții reclamate este vădit disproporționată față de ceilalți participanți la ocuparea funcției de director, defavorizând-o pe petenta. Prin acțiunile sale, Uniunea Ucrainenilor din România - Filiala Maramureș a blocat accesul petentei de ocupare a funcției de director, deși aceasta a fost admisă atât la proba scrisă, cât și la interviu, și a dovedit cunoașterea limbii ucrainene cu un certificat de competențe lingvistice recunoscut.

6. Ca urmare, în raport de prevederile art. 2, art. 8 alin.2 și art. 15 din *OG 137/2000 republicată. privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare*, se impune constatarea faptei săvârșite de reclamata Uniunea Ucrainenilor din România.”

Față de cele de mai sus, în temeiul art. 20 alin. (2) din O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea tuturor formelor de discriminare, republicată, cu 5 voturi “pentru” și 2 împotriva ale membrilor Colegiului director prezenți la ședință, constată că nu sunt întrunite elementele constitutive ale unei fapte de discriminare, măsura acordării avizului nefavorabil fiind justificată.

COLEGIUL DIRECTOR HOTĂRĂȘTE:

1. Nu se întrunesc elementele constitutive ale unei fapte de discriminare. Măsură justificată.
2. O copie se va transmite părților.

V. Modalitatea de plată a amenzii: -

VI. Calea de atac și termenul în care se poate exercita:

Prezenta hotărâre poate fi atacată la instanța de contencios administrativ, potrivit **O.G. 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare, republicată și Legii nr. 554/2004 a contenciosului administrativ.**

Membrii Colegiului director prezenți la ședință:

ASZTALOS Csaba Ferenc

BABUȘ Radu – Membru

BĂNICĂ Claudia Cerasela – Membru

DIACONU Adrian Nicolae – Membru

GRAMA Horia – Membru

OLTEANU Cătălina – Membru

MOȚA Maria – Membru

Data redactării: 11.04.2023

H.G./A.B. / Pct.33- Maria Moța, Cristiana Grimberg

Notă: prezenta Hotărâre emisă potrivit prevederilor legii și care nu este atacată în termenul legal, potrivit OG 137/2000 privind prevenirea și sancționarea faptelor de discriminare și Legii 554/2004 a contenciosului administrativ, constituie de drept titlu executoriu.